

i at gaa ind paa dette nye System. Jeg vil være tilbøjelig til at tro, at man ved med Sindighed at have set paa, hvad Frugt disse Statsbaner og andre Baner vilde have givet, og ved efterhaanden at have tilfredsstillet visse Krav for Statens Regning, efterhaanden som Renten mere og mere nærmede sig den naturlige for de øvrige Anlæg, vilde have handlet baade i de vedkommende Egne og det hele Samfundets mere velforstaede Interesse. Det er naturligt, at, naar saaledes en Egn har faaet en Bane, vil Sideegnen, for ikke at blive distanceret af Kjøbstaden og dens nærmeste Opland, tvinges ind paa at søge noget Lignende for ikke at blive ruineret ved den andens Fordel, og derved vil der blive et Kapløb i alle Egne af Landet, som efter min Formening er ufindt, og jeg siger derfor, at det er Fantastien, der har havt Spillerum ved Affattelsen af de Lovforslag, vi i den Henseende have faaet. Vi have ingen Garanti for, at vi skulle beholde disse gode Aar for vort lille Land, som vi hidtil have havt, og hvad vil det sige, at vi koste saa uhyre store Summer, som maatte slet ikke med Hensyn til direkte eller indirekte Fordel kunne være frugtbringende, paa Jernbanerne i dette vort af Fjorde og Have gennemskaarne Land, paa en Tid, hvor vi maatte ville faane det Nødvendige til Statens øvrige, almindelige Fornødenheder. Det kan gaa, naar vi kunde siøle paa, at de rige Aar, vi have havt og den Velvære, med hvilken vort Samfund er velfignet i en Række af Aar, vil vedblive, da kunne vi gjøre Meget, selv meget Galt, uden at det Hele gaar galt. Men det har Ingen nogen afgjørende Sikkerhed for, og derfor tror jeg, at det er paa Tide, at der her i Salen lyder en Røst, som advarer imod, at man lader Fantastien og Hjertet løbe for meget af med sig, men tager alle alvorlige Ting under Overveielse, naar man skriver Jernbanelove. Der er nu det Forslag, her ligger for om Thy. Det er et dobbelt Forslag, det gaar baade over Land og Vand. Jeg vilde have ønsket, at det, hvad der ogsaa var det Naturlige, var blevet delt i to Dele, saaledes at det, der gaar over Vandet, var blevet et Forslag for sig — vi have jo havt noget Lignende tidligere; vi have f. Ex. havt Limfjordsbroen for sig og Bendsysselbanen for sig — og at det andet over Land var gaaet for sig, og da efter min Formening naturlig i to Dele, eftersom Oddefund stiller det i to Dele, saaledes at istedetfor, at det nu udgjør en Del af denne Lov, vi da havde faaet tre Love, nemlig en om Banen fra Struer til Oddefund og en anden om Forbindelsen over Oddefund og en tredje om en Bane gennem Thy, og jeg er tilbøjelig til at tro, at disse tre Spørgsmaal under den fortsatte Behandling af denne Del af Forslaget ganske naturlig ville stille sig ad. Jeg skal tage hver Del for sig under Overveielse. Med Hensyn til Farten over Sundet forlanges der her i Lovudkastet et Beløb af noget over 600,000 Rd. (Siden

rigsministeren: Netop 600,000 Rd.). Der staar 9 til 10 Mil, men lad os sige netop 600,000 Rd. til en fast Bro over Oddefund, hvortil der vistnok neppe efter Antydninger i Udcastet foreligger nogen egentlig fuldt begrundet og vel overveiet Plan og Overflag. Dernæst gaar det, naar det kommer til Stykket, ud fra, at den Bro og den Dæmning, man vil have, skulde anlægges, og forsaavidt den vilde koste mere — og den vil vistnok koste mange Gange mere — saa skulde man gaa ind paa ligesom forud at binde sig, ikke juridisk, men moralsk til, at de Merudgifter, som ville paasværes Jernbaneanlægget, fordeltes paa dem, som ville komme til at drage Nytte af, og Dæmningen opføres. Man skulde ligesom forud gaa ind paa at være moralsk tvungen til at modtage et Lovforslag fra Regjeringen, der fordelte denne ukjendte Sum af en maatte aldeles uhyre Størrelse paa enkelte Egne omkring Limfjorden efter et Skjøn, saa at de, der nu raabte stærkest paa denne Dæmning, tilvisse, naar de faae deres Fantastier om en Dæmning over Oddefund værfsatte, maatte ville komme til at betale den meget, meget dyrt, saa at de, der bo Øst for Oddefund, maatte ville klage Al og De over, at de nogenstinde have været med til at skrive Andragender om, at det har været saa forferdelig ved de ødelæggende Virkninger osv. De Herrer, der læse denne Række i Motiverne, at Merudgiften vil lægges paa dem efter en Lov, som Ministeren vil komme med, og som vi da paa en Maade vilde være bundne til at gaa ind paa, ville maatte komme til at betale en ordentlig Bøde for Underkristen af dette Andragende om denne Foranstaltning, og dertil kommer — deri er Ministeren enig med os — at denne Sag selvfølgelig ikke i fjerneste Maade er saaledes undersøgt, at der er Noget, der er istand til at kunne sige, hvilken Betydning den kunde have for de Døboende, og hvilken Betydning den i en anden Retning kunde have for de Bestboende — Oddefund taget som Skjelnemærke. Det ærøde Medlem for Lemvig (Aaberg) har udtalt en Del Betragtninger, som jeg tilfulde kan slutte mig til; skjøndt der var adskillige Ting, som jeg muligvis vil se paa en anden Maade end han, kan jeg dog slutte mig til den Hovedretning, i hvilken her har talt. Men jeg skal tilsiøe, at den Dæmning, som de faae for Oddefund, komme de, der bo Øst for Oddefund, til at betale, og muligvis til at betale til ingen Bødens Nytte for dem selv, naar vi lade Ranken gaa ud i en noget længere Fremtid. Thi derfor der ikke træffes alvorlige Forholdsregler fra det Almindeliges Side til Bæm imod Vandet, vil om kortere eller længere Tid en større Stræfning faae det samme Udseende som Bestkysten af Slesvig, hvor vi have en lang Række af Der, istedetfor det, som før har været det faste Land; og da vil Bøsterhavet sige: Godnat, Dæmning! og gaa op ganske anderledes kraftig til dem Øst for Oddefund, som forlange Dæmning; da ere Pengene spildte, og mange